

Rechtbank Overijssel
Locatie Zwolle
Zitting: 14 augustus 2013
Zaaknummer: C/08/139664
Rolnummer: 13/232

CONCLUSIE VAN ANTWOORD

Inzake:

HAARMAN

wonende te Heino
Gedaagde
Advocaat: mr. J.T.A.M. van Mierlo te Zwolle

Contra:

GEMEENTE RAALTE

zetelende te Raalte
Eiser
Advocaat: mr. W.E.M. Klostermann te Zwolle

=====

Namens Haarman wordt als volgt opgemerkt voor antwoord.

1. Gedaagde heeft in 2006 een koopovereenkomst gesloten met eiseres omtrent de verkoop van zijn boerderij met ondergrond en aanhorigheden ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein "De Zegge" te Raalte. Gedaagde heeft op deze locatie aan de Heesweg 44/Heesweg 44a van jongs af aan gewoond en daar eerst samen met zijn vader (sinds 1981) en later alleen (sinds 1990) een agrarisch bedrijf uitgeoefend, later in maatschapsverband met zijn (toenmalige) echtgenote.

De opmerking onder 1. van de dagvaarding dat gedaagde om die reden de verkochte grond en de opstallen tot in alle details moet hebben gekend komt voor rekening van de gemeente.

Haarman kende het verkochte goed. Maar dat betekent niet dat hij alle feiten en omstandigheden welke zich mogelijk al in een ver verleden hebben voorgedaan kent en zeker niet indien, waar het hierom gaat, het feiten en omstandigheden betreft die niet zichtbaar zijn aangezien zij zich op een niveau aanzienlijk beneden het maaiveld bevinden.

2. Haarman heeft ter zake van de verkoop in 2006 alle medewerking verleend aan het doen van bodemonderzoek met betrekking tot het verkochte. Hij heeft de gemeente goedkeuring verleend om op de door de gemeente gewenste wijze te onderzoeken of er sprake was van bodemverontreiniging. Bij dat onderzoek werd uiteindelijk slechts enige verontreiniging aangetroffen onder de toegangsweg.

Vervolgens is er overgegaan tot levering onder aftrek van een bedrag aan kosten met betrekking tot de geconstateerde verontreiniging zie daartoe art. 2 lid 2 van de leveringsakte.

3. Onder 4. van de dagvaarding volgt een interpretatie door de gemeente van de bepaling uit de koopovereenkomst betreffende het verstrekken van onjuiste informatie (art. 10 lid 7).

Eiseres probeert deze bepaling 'op te rekken' door er een ruime uitleg aan te geven.

De bepaling dient echter letterlijk te worden uitgelegd. Daar wordt mee bedoeld dat verkoper aansprakelijk is indien hij onwaarheden zou hebben verklaard met betrekking tot aanwezige verontreinigingen. Het zij opgemerkt dat de betreffende bepaling op instigatie van de gemeente in de akte is terechtgekomen, zo blijkt uit **productie 1**, en indien zij de aansprakelijkheid van de verkoper zodanig had willen 'oprekken' dat er ook aansprakelijkheid zou zijn in geval van het niet uiten van vermoedens dan had zij dat ook in de redactie van de bepaling tot uitdrukking moeten laten komen. Dat is niet gebeurd. Mede daarom is deze zeer ruime uitleg onjuist.

4. In 2012 werd de gemeente bij het bouwrijp maken geconfronteerd met een stortgat. Dat stortgat was voor de gemeente volkomen nieuw. Maar dat gold ook voor Haarman. Overigens met betrekking tot de omvang van het stortgat zijn in de dagvaarding met producties verschillende afmetingen opgenomen. In productie 5 bij dagvaarding is op pagina 9 verklaard dat de uiteindelijke ontgravingsdiepte in het midden van de ontgraving ca. 3,5 meter beneden maaiveld was. Blijkens pagina 15 van het DHV-rapport zijnde genoemde productie 5 is er in totaal 1695 m³ stortmateriaal ontgraven en afgevoerd naar de reiniger en de hoeveelheid bodemvreemd materiaal bleek namelijk tussen de 12,5 en 20% te liggen. Al het ontgraven materiaal is gezeefd. Onder 5 van de dagvaarding wordt juist gesproken over een gat van 40 bij 12 en 4 meter diep dus in totaal 1920 m³.

In het stortgat zijn blijkaar diverse bouw- en sloopafval aangetroffen alsmede boomstronken, plastic, asbest en oud ijzer. De saneringswerkzaamheden hebben plaatsgevonden tussen 2 mei en 15 juni 2012. Het is opmerkelijk dat de gemeente geen nader onderzoek heeft ingesteld naar de eventuele herkomst of de ouderdom van het aangetroffen materiaal.

Dat had op haar weg gelegen.

5. Over de omvang van de schade wordt nog nader ingegaan in deze conclusie. Overigens wordt onder 8. ten onrechte het woord "schikkingsvoorstellen" genoemd. Er is slechts één formeel schikkingsvoorstel gedaan door de gemeente en daarop kon slechts met ja of nee gereageerd worden. Het voorstel was niet bespreek- en onderhandelbaar. Het enige gesprek ten gemeentehuize op 5 oktober 2012 vond plaats op verzoek van Haarman.

De bepaling uit de koopovereenkomst respectievelijk leveringsakte waar het in dezen om gaat dient in de letterlijke zin te worden geïnterpreteerd. Dat betekent dat Haarman 'slechts' aansprakelijk is in geval zich een situatie voor zou doen waaruit blijkt dat hij onwaarheden zou hebben medegedeeld over verontreinigingen op het verkochte. Daarvan is geen sprake.

De zeer ruime interpretatie welke onder 11. wordt gegeven is dan ook onjuist. Waarom heeft de gemeente in 2006 voor deze redactie gekozen als zij ook het

achterhouden van informatie en zelfs het niet uiten van vermoedens wilde scharen onder de situaties waarin Haarman aansprakelijk zou kunnen zijn? Dan had zij toch simpelweg kunnen kiezen voor een andere, scherpere, redactie?

Onder 11. wordt zomaar gesteld dat gedaagde onjuiste informatie heeft verschaft leidende tot wilsgebreken aan de zijde van de gemeente doordat gedaagde bewust de bodemverontreiniging (het stortgat) verzwegen heeft om de gemeente te brengen tot de koopovereenkomst met de daarbij overeengekomen koopsom, welke qua hoogte is afgestemd op schone grond, hetgeen leidt tot vernietigbare rechtshandelingen op grond van bedrog en dwaling, welke verplichting meebrengen tot ongedaanmaking van het daardoor veroorzaakte nadeel.

Hier wordt een eenvoudige suggestie van de gemeente gepresenteerd als een feit. Het is aan de gemeente om aan te tonen dat Haarman bewust de bodemverontreiniging verzwegen heeft terwijl hij deze verontreiniging kende. Van dat laatste is absoluut geen sprake.

Haarman herhaalt nogmaals dat hij het stortgat niet kende noch in 2006 noch na 2006. Toen het stortgat in 2012 werd ontdekt was het voor hem een grote verrassing. Haarman wilde in 2006 zelf ook een goed onderzoek. Hij was wethouderskandidaat voor de periode 2006-2010 en het zou bijzonder roekeloos voor hem geweest zijn het stortgat te verzwijgen als hij het had gekend, wetende dat het aan het licht zou komen.

Onder 12. gaat de gemeente door met ficties en veronderstellingen. Men kan zich slechts voorstellen dat iemand die ter plaatse 50 jaar heeft gewoond op de hoogte moet zijn geweest van het betreffende stortgat. Men vraagt zich niet af of het mogelijk is geweest dat het tegendeel het geval is. Zo vraagt de gemeente zich helemaal niet af wanneer het betreffende stortgat is ontstaan, of dit mogelijk al 50 - 60 jaar geleden is toen Haarman, geboren in 1960, nog moest worden geboren of een klein kind was.

Op de ontstaansgeschiedenis van het stortgat wordt in het navolgende door Haarman nader ingegaan.

6. Onder 12. wordt nog verklaard dat dat stortgat slechts door langdurige stort met behulp van zwaar materieel zoals een kraan kan zijn ontstaan.

Met betrekking tot dit laatste merkt Haarman op dat er een drietal luchtfoto's zijn uit 1962, 1972 en 1983 waarop niets te zien is. Deze luchtfoto's worden bij dezen ingebracht (**productie 2 t/m 4**).

In de navolgende jaren hebben er bouwwerkzaamheden plaatsgevonden op het bedrijf. Bouwwerkzaamheden leiden tot bouwcontroles van de zijde van de gemeente alsmede mogelijke milieucontroles. Verwacht had mogen worden dat wanneer het stortgat inderdaad langdurig zou hebben opengelegen dat ook de gemeentelijke toezichthouder niet zou zijn ontgaan. Het gaat om de volgende bouwactiviteiten:

- 1962 kapschuur
- 1974 jongveeststal
- 1979 ligboxenstal
- 1985 varkensstal
- 1986 varkensstal
- 1987 bedrijfswoning
- 1989 varkensstal.

Het is dan ook onzin van de gemeente om het standpunt in te nemen dat de zaak voor zichzelf zou spreken en dat daar dan weer uit zou moeten worden afgeleid dat bewijs van wetenschap aan de zijde van gedaagde gegeven is althans geacht moet worden geleverd te zijn krachtens een vermoeden behoudens door gedaagde te leveren tegenbewijs. Het is aan eiseres om haar stellingen te bewijzen. Er is ook geen enkele reden om de bewijslast om te keren.

Het is voorts onjuist om uit te gaan van een rechtsvermoeden dat gedaagde op de hoogte is geweest van het stortgat. Dit laatste vermoeden berust alleen aan de zijde van de gemeente dat uitgaat van de onjuiste gedachte dat Haarman het wel moet hebben geweten omdat hij nu eenmaal ter plaatse 50 jaar heeft gewoond.

7. Onder 14. komt de gemeente wel met een zeer merkwaardige stelling. Haarman zou nadat het stortgat aan het licht was gekomen achter zijn bureau zijn blijven

zitten en totaal geen belangstelling hebben getoond voor hetgeen gebleken was. Daaruit zou worden afgeleid dat Haarman op de hoogte was van het stortgat.

Deze opmerking kan niet anders worden afgedaan als zijnde: onzin.

Haarman is in 2004 teruggetreden als raadslid om onafhankelijk te zijn en om elke schijn van belangenverstrengeling te vermijden en op basis daarvan de onderhandelingen, om te komen tot een verkoop met de gemeente, te kunnen doen. Dat leidde tot de bovenbedoelde transactie in 2006. Eind februari 2012 werd Haarman, die op dat moment wethouder was, door een ambtenaar, te weten de heer , op de hoogte gesteld in zijn hoedanigheid als voormalig verkoper. Niet in zijn hoedanigheid als wethouder Milieu. Als wethouder Milieu is verkoper bewust nooit bij de zaak betrokken geweest. Mede op aandringen van Haarman is de kwestie juist neergelegd bij de verantwoordelijke projectwethouder op dit gebied, de wethouder de heer Wagenmans.

De weergave van de houding die Haarman zou hebben ingenomen is kwalijk. Hij was wel degelijk geschrokken door de vondst van het stortgat, hem is echter nooit gevraagd door de gemeente mee te gaan naar het stortgat en omdat Haarman zich als verkoper c.q. wethouder altijd heel bewust was van politieke gevoeligheden en het feit dat een wethouder ook in de gemeente Raalte in een heel "dun glazen huis" zit heeft hij zich bewust niet bemoeid met de saneringswerkzaamheden in welke zin dan ook. Hij is dan ook niet naar het stortgat gegaan.

Overigens: wat als Haarman wel zou zijn komen kijken? Zou de gemeente dan nu anders over deze zaak denken? Natuurlijk niet.

8. Hierboven zij reeds gesteld dat de gemeente in feite niets heeft gedaan om de ontstaansgeschiedenis van het stortgat te achterhalen. Het standpunt van de gemeente is slechts dat het niet anders kan dan dat Haarman het moet hebben geweten omdat hij nu eenmaal ter plaatse altijd heeft gewoond en sedert 1981 heeft gewerkt.

Haarman heeft zijnerzijds wel onderzoek gedaan naar de herkomst van het gat.

In het navolgende wordt daarop ingegaan.

Als **productie 5** wordt een notarieel vastgelegde getuigenverklaring overgelegd van de heer . De heer verklaart samengevat dat hij vanaf 1957 afval uit de fabriek van de in Raalte moest opladen en wegbrengen. Dat afval moest dan naar Haarman aan de Heesweg. Bij deze Haarman was tegen een houtsingel aan een kolk. Dat is een laagte. Het afval moest dan in de kolk worden gegooid. Het afval bestond ondermeer uit sloopafval. Dat storten ging door in de jaren 1958 en 1959. Toen er eenmaal een gemeentelijke stortlocatie werd opengesteld hielden de stortwerkzaamheden op.

Bij brief d.d. 27 maart 2013, gevoegd bij productie 5, heeft voornoemde heer nog een aanvulling op zijn verklaring gegeven. Het betreffende stortgat bij Haarman is in de jaren 1962-1963 afgedicht met een dikke laag grond. Grond van de hoge kamp werd afgeschoven en daarmee werd de daarachter gelegen laagte opgehoogd. In die laagte bevond zich het stortgat. Als er al iets te zien was geweest van het stortgat, was dat daarna zeker niet meer het geval.

Terzijde wordt opgemerkt dat wijlen Haarman de vader is van gedaagde en dat gedaagde geboren is in 1960.

Gedaagde is evenwel nog meer gebleken over de ontstaansgeschiedenis van het betreffende stortgat. Zie de verklaring (**productie 6**) van de heer (geboren 1955) waarin deze verklaart dat hij vroeger, toen hij ca. 8 jaar oud was, speelde op de voormalige vuilstort van de gemeente aan de Wolthaarsdijk Westzijde te Raalte. Genoemde heer deelt mede dat hij gehoord heeft dat de gemeente Raalte in overleg huisvuil stortte bij boeren in oude gaten en kolken in weilanden en als die vol waren werden die plekken met een laag zand afgedekt. Dat ging door totdat de gemeentelijke stortplaats aan de Wolthaarsdijk Westzijde te Raalte werd geopend.

Genoemde verklaringen zijn reeds eerder in geanonimiseerde vorm aan de advocaat van de gemeente ter beschikking gesteld.

Voorts zij verwezen naar **productie 7**, een verklaring van de heer .. . De heer .. . verklaart dat hij van 1 januari 1967 tot 31 december 1976 melkrijder was en daarbij ook de boerderij van wijlen Haarman aan de Heesweg 44 bezocht om daar melk op te halen. Hij had bij zijn dagelijkse bezoeken aan het erf van Haarman zicht op de locatie waar het stortgat is aangetroffen. .. . heeft daar nooit iets van een stortgat gezien. .. . heeft in zijn verklaring van 9 december 2012 nog wel verklaard dat er waarschijnlijk in de jaren 50 in de omgeving afval werd gestort door de toenmalige coöperatie .. . en een aannemer die familie was van Haarman. Het afval zou gestort zijn in of nabij een singel die vroeger doorliep tot het erf van Haarman.

De hierboven opgenomen verklaringen staan in contrast met de verklaring van de heer .. . welke door de gemeente over is gelegd. Volgens .. . zou het stortgat nog open zijn geweest in de periode 1966 tot 1980. Een regelmatige bezoeker van het erf kon niet voorbij zien aan het stortgat. Je kon volgens .. . als bezoeker dat stortgat niet missen. Deze verklaring wijkt wel zeer principieel af van die van .. . , .. . en .. . en de beschikbare luchtfoto's.

Opgemerkt zij nog dat er op het perceel aan de Heesweg 44 flinke hoogteverschillen aanwezig waren van wel anderhalve meter. Het stortgat lag in een laagte. Het kan dus niet zo zijn geweest dat een bezoeker het wel moet zijn opgemerkt. Bovendien was het dan ook opgevallen bij gemeentelijke functionarissen welke in de periode 1966-1980 ambtshalve op het erf van Haarman waren geweest.

9. Voor wat betreft de Pvc-buizen.

Bij brief d.d. 10 september 2012 is gedaagde aansprakelijk gesteld voor de schade als gevolg van het opruimen van het stortgat (**productie 8**). In deze brief van eiseres wordt melding gemaakt van het aantreffen van 2 stukken Pvc-buis welke gedateerd moeten worden op respectievelijk 1978/1979 en 1989. Het zou gaan om stukken buis die als afval in het stortgat zijn gestort. Het zijn geen restanten van een beregeningsinstallatie welke bij het bouwrijp maken of het saneren beschadigd zou zijn zoals door Haarman geopperd. Er zijn immers geen verdere onderdelen van enige beregeningsinstallatie, aldus de brief.

Een wel zeer opmerkelijke zinsnede, want naderhand moest de gemeente terugkomen op het standpunt dat er geen restonderdelen van enige beregeningsinstallatie zouden zijn. Een en ander naar aanleiding van een rapport van de heer _____ door de gemeente als productie 15 in het geding gebracht. Gedaagde heeft zijnerzijds altijd het standpunt ingenomen dat ter plaatse ten behoeve van een beregeningsinstallatie een persleiding in de bodem was gelegd en dat de Pvc-buis daar een onderdeel van moet zijn geweest. Dat heeft hij van meet af aan gezegd toen hij geconfronteerd werd met een foto van een buis. De beregeningsinstallatie is namelijk in 1989 aangelegd en heeft dus, naar nu blijkt, het stortgat gekruist. Zie ook de schets bijgevoegd als productie 14 bij dagvaarding welke schets overigens afkomstig is van Haarman. Hierboven is reeds opgemerkt dat de gemeente aanvankelijk blijkbaar niet wilde geloven dat er ter plaatse een beregeningsinstallatie was aangelegd. Dat blijkt ook wel uit de brief van 10 september 2012. Pas naar aanleiding van het door Haarman verzochte gesprek van 5 oktober 2012, waarbij de schets werd overgelegd welke nu als productie 14 door eiseres in het geding is gebracht ging de gemeente op onderzoek uit en moest worden vastgesteld dat de persleiding er wel degelijk was en precies liep zoals Haarman had aangegeven. Gezien het bovenstaande is het zeer ongeloofwaardig dat de buis uit 1989 in het stortgat is aangetroffen. De hemelwaterafvoer liep overigens niet door het stortgat, zo blijkt uit productie 14 bij de dagvaarding.

De aannemer _____ verklaart in de Stentor (**productie 9**; artikel d.d. 12 september 2012) geen buizen uit het gat te hebben gehaald en in het rapport van DHV wordt gezegd dat in de bovenlaag puin met grote bij- en vermengingen met grond werd aangetroffen.

Wanneer dan in 1989 bij de aanleg met een kraan een smalle sleuf wordt gegraven voor het aanleggen van de persleiding op circa 80 centimeter is het begrijpelijk dat het stortgat niet wordt aangetroffen. In het geding worden gebracht verklaringen van _____ en _____ (**productie 10 en 11**).

De Pvc-buizen waar de gemeente nu een beroep op doet, zouden zijn aangetroffen op een diepte van 1,5 tot 2 meter. Kennelijk gaat de gemeente overigens zonder dit expliciet te stellen ervan uit dat Haarman bij het aanleggen van de beregeningsinstallatie op een diepte van ca. 80-100 cm onder het maaiveld onder deze leiding een dieper gat zou hebben gegraven tot een diepte

van ca. 1,5 tot 2 meter om daar vervolgens restanten van niet langer benodigde Pvc-buizen te deponeren. Een dergelijke aanname is in strijd met elke vorm van logica. Dat zou toch niemand doen?!

Pvc-leidingen worden aangelegd met een kleine graafmachine. De locatie van het stortgat is aan de voorzijde van de leiding. Aannemers graven een sleuf en leggen de leiding erin. Op de onderdelen van het tracé waar ze klaar zijn met de aanleg maken ze de sleuf weer dicht.

Stel dat er restmateriaal over zou zijn gebleven in 1989 aan het einde van het werk, dan is het in strijd met elke logica om vervolgens bij de voorzijde van de aangelegde leiding de sleuf weer open te maken, zelfs 1,5 m dieper dan de aangelegde leiding, om daar het restmateriaal te deponeren. Geen enkel rationeel handelend aannemer of agrariër zou dit doen.

Uit productie 14 bij dagvaarding blijkt ook dat het logistiek wel zeer onlogisch zou zijn om op juist die plek jarenlang een open stortgat te hebben. De koeien moesten er nota bene overheen wanneer zij de ligboxenstal verlieten om naar de weide te gaan en omgekeerd.

10. Er wordt in verklaringen gesproken over zogenaamde zaagranden. Aan welke buis zaten deze zaagranden, aan beide of aan een van beide buizen? Was de zaagrand vers? Waarom is de zaagrand niet op de bijgeleverde foto's te zien? Waarom is de buis c.q. zijn de buizen vernietigd?

Meer in het algemeen wordt nog opgemerkt dat de gemeente veel meer had kunnen doen om de herkomst en ouderdom van het aangetroffen materiaal te traceren. Waarom zou het voor deskundigen niet mogelijk zijn om van bepaalde onderdelen van bijvoorbeeld fietsen of brommers die in het gat lagen de leeftijd te traceren? Het gestelde onder 15.1 van de dagvaarding dat de datering van de stort voorafgaande of tijdens de sanering niet kon worden vastgesteld wordt daarom betwist.

Door te handelen zoals zij gedaan heeft, heeft de gemeente totaal niet gedacht aan de redelijke belangen van Haarman. De gemeente treft twee in haar ogen belastende objecten aan, te weten twee Pvc-buizen, maar maakt het Haarman onmogelijk om deze buizen te bekijken door ze te vernietigen en verder is er

geen mogelijkheid meer om nader voor Haarman ontlastend onderzoek te doen naar de overige objecten welke uit het gat zijn gekomen. Wat als vastgesteld zou zijn dat deze objecten een leeftijd hebben van meer dan 50 jaar? Dan zou dit juist een bevestiging zijn voor de verklaring van Haarman omtrent de ontstaansgeschiedenis van het gat.

11. Anders dan door de gemeente wordt gesteld is op de bij dagvaarding gevoegde foto's ingebracht als productie 9 slechts met betrekking tot de eerste buis, welke door een persoon wordt vastgehouden met een blauwe handschoen, met moeite te zien dat deze dateert uit 1979 of 1978. De tweede foto met opschrift "bijlage 2" is volstrekt onleesbaar. Op beide foto's zijn geen zaagranden zichtbaar. Verder betwist Haarman het gebrek aan wetenschap dat dit de Pvc-buizen zijn die aangetroffen zouden zijn in het stortgat. Inmiddels wordt namelijk door de gemeente erkend dat er restanten van een beregeningsinstallatie op de locatie aan de Heesweg aanwezig waren welke naar boven waren gekomen bij graafwerkzaamheden. Deze buizen zouden in 2012 ook in het gat terecht kunnen zijn gekomen. Dat hoeft niet opzettelijk zijn gebeurd. Het kan ook mogelijk zijn dat een medewerker die aldaar aan het werk was, één van de buizen welke hij aantrof van de beregeningsinstallatie achteloos in het gat heeft gegooid, en bovendien kunnen de buizen in het gat zijn gewaaid.

Verder is het algemeen bekend dat bij het graven van een groot gat, zoals in 2012 is gebeurd, aarde maar ook aan de rand van het gat liggende voorwerpen, in het te graven gat glijden. Dat kunnen ook Pvc buizen zijn van ter plaatse aangetroffen leidingen, die aan de randen van het gat liggen.

Daarbij komt nog dat de betreffende stortlocatie niet voor derden was afgesloten. Het was mogelijk om op elk gewenst moment dus ook op tijdstippen dat ter plaatse niet gewerkt wordt bij het stortgat te komen. Dat wordt bevestigd door getuige **(productie 12)**.

Hierboven is reeds melding gemaakt van een verklaring van aannemer **1** in een gesprek met het regionale dagblad "De Stentor" van 12 september 2012. Hoogeboom ontkent tegenover De Stentor dat zijn bedrijf betrokken was bij het "opvissen" van de Pvc-buizen uit het stortgat. *"Ik heb die Pvc-buizen nooit gezien en weet er niets van. Dat is onderdeel van het onderzoek dat door anderen is gedaan."* Deze verklaring stemt niet overeen met

de getuigenverklaring van de heer [ ] Zie productie 10 bij dagvaarding.
[ ] in dienst bij [ ] Raalte, beweert dat hij op een diepte van
ongeveer 1,5 tot 2 meter een stuk Pvc-buis aangetroffen heeft met daarop het
jaartal 1989. Althans de indruk wordt gewekt uit de verklaring dat [ ] deze
bij zijn graafwerkzaamheden zelf tegen is gekomen en toen is de buis door een
collega, te weten de heer [ ], apart gelegd. Maar [ ] heeft de buis
niet zelf in detail gezien.

Overigens gedaagde vraagt zich af of de heer [ ] deze verklaring zelf heeft
opgemaakt of dat een ander dat voor hem gedaan heeft. Het is opmerkelijk dat
de verklaring qua lay out en regelafstand identiek is met de verklaring van de
heer [ ] welke bij de dagvaarding is gevoegd als productie 11.

De verklaring van de heer [ ] productie 12 bij dagvaarding, is niet in lijn met de
verklaring van de heer [ ] en [ ]. Immers [ ] en [ ]
zeggen dat de Pvc-buis onderdeel uitmaakte van mogelijk een
beregeninginstallatie welke kapot zou zijn getrokken.

De heer [ ] schrijft dat de buis er door de heer [ ] van [ ] uitgepakt
zou zijn en door hem zou zijn gefotografeerd.

[ ] daarentegen zegt dat hij de buis aantrof in een door de kraanmachinist bij
het uitgraven gemaakte bult. Zowel [ ] als [ ] schrijven dat er een foto
bij hun verklaring is gevoegd. Dat is niet het geval. Mocht bedoeld zijn de foto
welke bijlage 2 is bij productie 9, dan moet worden geconstateerd dat op deze
foto absoluut niet te zien is dat de buis een afgezaagd stuk zou zijn. [ ] weet
niet of de buis uit het diepere deel van het stortgat gelegen boven het
grondwater afkomstig is. Dat vermoedt hij.

Wat verder van belang is, is de vraag of de heren [ ] en [ ] in hun
verklaring dezelfde gebeurtenis op hetzelfde tijdstip beschrijven. Met andere
woorden waren zij beiden op hetzelfde moment aanwezig en zagen zij beiden
op hetzelfde moment dezelfde buis waar nu aan wordt gerefereerd te weten de
buis met productiedatum 1989?

De heer [ ] heeft al eerder een verklaring afgelegd bij brief van 19 oktober
2012. In de dagvaarding wordt daarvan melding gemaakt onder 16.4. Deze

verklaring is niet in het geding gebracht. In de ingebrachte verklaring (productie 12 bij dagvaarding) verklaart *“op 4 mei wordt tijdens het ontgraven van het stortmateriaal (laag van 0,75 tot 1,5 m-mv.) door mij twee keer een stuk Pvc-buis aangetroffen tussen het stortmateriaal.”* En verder: *“een stuk buis heeft een diameter van 75 mm, het andere stuk buis heeft een diameter van 110 mm”*. Verder schrijft hij nog dat tijdens de sanering van de stort er geen doorgaande leidingen aangetroffen zijn, wel worden er in de omgeving van het stortgat Pvc-buizen aangetroffen met een diameter van 125 mm. De herkomst hiervan is onbekend. Beide verklaringen zijn deels tegenstrijdig aan elkaar. *verklaart* in de verklaring van 19 oktober 2012 dat de buizen uit het gat zijn gehaald en niet dat hij ze vond op een bult zoals hij nu in de verklaring van 24 januari 2013 doet.

In de verklaringen van 24 januari 2013 van *en de verklaring van 21 januari 2013 van* zoals ingebracht bij dagvaarding wordt met geen woord gerept over de buis met jaartal 1978 of 1979. Daarover bestaan dus geen getuigenverklaringen. Dat is zeer opmerkelijk aangezien de vermeende aanwezigheid in het stortgat van deze laatste buis door de gemeente gebruikt wordt als argument dat haars inziens Haarman op de hoogte moet zijn geweest van de aanwezigheid van het stortgat.

Volgens *, zie de verklaring van 24 januari 2013, was er nergens in het stortgat leidingwerk aanwezig. Volgens en was dat laatste juist wel het geval. Zowel als noemen niet de datum waarop de vondst van de buis/buizen zou hebben plaatsgevonden.*

12. Ad 16.3 van de dagvaarding.

De relevantie van het feit dat de twee stukken Pvc-buis pas later bij gedaagde aan de orde zijn gesteld betreft het feit dat de vermeende aanwezigheid betreffende buizen nu tegen hem worden gebruikt terwijl hij nimmer de gelegenheid heeft gehad ze te bekijken. Tijdens de bespreking van 5 oktober 2012 werd gevraagd aan vertegenwoordigers van de gemeente of de buizen konden worden bekeken. Op dat moment bleken de aanwezige vertegenwoordigers van de gemeente niet op de hoogte te zijn van het feit dat de buizen waren vernietigd. Dat werd pas enkele weken later kenbaar gemaakt aan Haarman. Nu moeten we het achteraf doen met foto's welke deels onduidelijk en onscherp van aard zijn en waarop geen zaagrand zichtbaar is.

Onduidelijk is waarom eiseres de e-mail van 4 juli 2012 (zie onder 16.3 van de dagvaarding) niet in het geding brengt. En voorts is het onduidelijk en onbegrijpelijk dat het vervolgens nogmaals 7 weken (23 augustus 2012) duurt voordat aan het licht zou zijn gekomen in een mail van de milieukundig begeleider van DHV dat er nog een tweede buis was gevonden van een ander merk, met een andere diameter maar ook met een codering. Deze procedurele gang van zaken is onzorgvuldig, roept vragen op en het is voorts nog steeds de vraag of de foto's welke getoond worden betrekking hebben op Pvc-buizen welke in het stortgat zouden zijn gevonden, respectievelijk of deze onderdeel zouden hebben uitgemaakt van de bestaande persleiding. Dit temeer omdat en op 2 en 4 mei 2012 bewust zouden hebben gelet op objecten die een verklaring zouden kunnen geven voor de ouderdom van de stort. Dan zou het voor de hand gelegen hebben deze "bewijsstukken" onmiddellijk veilig te stellen en om dit onmiddellijk door te geven aan de opdrachtgever? Nu zijn de buizen op of omstreeks 15 juni 2012 vernietigd, wordt er pas over gesproken tijdens een intern overleg van 27 juni 2012 en wordt er pas op 4 juli 2012 via een mail melding gemaakt van een buis en op 23 augustus 2012 van een andere.

13. Ad 16.5.

De geanonimiseerde getuigenverklaringen waarover in de dagvaarding wordt gesproken zijn inmiddels bij deze conclusie als productie toegevoegd.

In geen enkele verklaring wordt opgemerkt dat de stortlocatie bij Haarman een gemeentelijke stortlocatie zou zijn geweest.

Haarman stelt dit niet en hij suggereert dit overigens ook niet. Haarman heeft met de verklaringen zoals deze zijn ingebracht willen ingaan op de ontstaansgeschiedenis van het stortgat. Daaruit blijkt dat het gat is ontstaan in de naoorlogse jaren en gevuld tot eind jaren '50.

Het is niet merkwaardig dat deze getuigen hiervan op de hoogte zijn terwijl Haarman hier niet van op de hoogte is. De betreffende getuigen welke spreken over ontstaansgeschiedenis, met name zijn allen (aanzienlijk) ouder dan Haarman. Haarman is geboren in 1960 en omstreeks dat jaar is het stortgat gesloten en nooit meer geopend.

Dat laatste blijkt overigens ook uit de ingebrachte luchtfoto's uit 1962 en 1972.

De verklaring van de heer   is hierboven al in voldoende mate weerlegd.

De conclusie is duidelijk: Haarman was niet op de hoogte van de aanwezigheid van het stortgat. De gemeente heeft geen enkel onderzoek gedaan naar de ontstaansgeschiedenis van het stortgat behoudens een bureaustudie die niets heeft opgeleverd. Dit laatste feit dient overigens in het voordeel van Haarman te worden uitgelegd. Er is geen enkele reden om enige bewijslast op Haarman te leggen. De bewijslast rust bij de gemeente, mede gelet op het bepaalde in art. 150 Rv. Mede met het oog op het plausibele verweer van Haarman is er ook geen enkele reden hiervan af te wijken. Haarman was niet op de hoogte van het stortgat in 2006 en ook niet later totdat het gat werd gevonden, en had hiervan derhalve ook geen mededeling kunnen doen in 2006. Hij is derhalve niet aansprakelijk.

Meer in het algemeen merkt Haarman nog op dat wanneer hij in de jaren '80/ jaren '90 (bouw-)afval had dan werd dat door hem afgevoerd naar de REKO en/of naar de gemeentelijke opslaglocatie. Beide afleveradressen waren op korte afstand van het bedrijf van Haarman gelegen en de kosten gemoeid met het inleveren van afval ter plaatse waren, zeker in die tijd, gering.

14. Tot slot de omvang van de schade. Niet duidelijk is of de gemeente de btw welke haar in rekening is gebracht kan verrekenen met de fiscus. De mogelijkheid daartoe is wel aanwezig via het btw-compensatiefonds. Zie **productie 13**.

Voorts is ter zake van het meerwerk dat Hoogeboom heeft verricht, te weten het saneren van het stortgat, niet aan derden offertes gevraagd zodat niet kan worden vastgesteld of dit werk niet goedkoper had kunnen worden gedaan. Ook is niet duidelijk of in de schadeberekening kosten zijn opgevoerd die behoren bij de sanering van het voormalige agrarische bedrijf. Deze onduidelijkheid komt voort uit de eerder genoemde verschillen in omvang van het stortgat. Voor wat betreft de werkzaamheden van de advocaat van eiseres wordt opgemerkt dat een deel van de werkzaamheden in feite reeds betrekking heeft op het

voorbereiden van de dagvaarding en derhalve niet als buitengerechtelijke kosten kan worden aangemerkt.

15. Bewijs.

Haarman is indien hij daartoe gehouden zou zijn bereid bewijs te leveren van zijn stellingen. De personen welke een schriftelijke verklaring hebben afgelegd, welke bij deze conclusie zijn overlegd, zijn bereid deze, indien nodig, mondeling te bevestigen. Mogelijk kunnen er nog aanvullende stukken worden ingebracht door Haarman.

Met conclusie:

Dat het uw Edelachtbare Rechtbank moge behagen de gemeente Raalte niet-ontvankelijk te verklaren in al haar vorderingen, danwel de gemeente al haar vorderingen in het geheel te ontzeggen, een en ander onder veroordeling van de gemeente in de kosten van deze procedure.

Advocaat

Rechtbank Overijssel

Locatie Zwolle

Zitting: 14 augustus 2013

Zaaknummer: C/08/139664

Rolnummer: 13/232

OVERZICHT PRODUCTIES

(bij conclusie van antwoord)

Productie 1: schrijven adviseur gemeente

Productie 2: luchtfoto uit 1962

Productie 3: luchtfoto uit 1972

Productie 4: luchtfoto uit 1983

Productie 5: notarieel vastgelegde getuigenverklaring van B.H. van der Vegt

Productie 6: verklaring

Productie 7: verklaring

Productie 8: brief gemeente Raalte aan Haarman d.d. 10-09-2012

Productie 9: artikel Stentor d.d. 12-09-2012

Productie 10: verklaring

Productie 11: verklaring

Productie 12: verklaring

Productie 13: (internet)informatie door Rijksoverheid over btw-compensatiefonds

